

„Řekněte těm vašim dětem, ať nedělají bordel, nebo...“

Často volají na ředitelský telefon neziskové organizace Cheiron neznámí lidé, kteří měli „opět výstup“ s mládeží tmavší pleti. Je skoro zbytečné jim vysvětlovat, že podle vágního popisu netušíme, o koho jde (navíc jsme vázáni anonymitou), ani za jejich chování neručíme (to samé ostatně platí i u rodičů průměrného pubertáka). Cheiron je pro ně prostě ekvivalentem pro tu organizaci, co dělá s „táborskějma cigánama“, takže když je problém, jakým může být třeba banální slovní přestřelka v autobuse či nepořádek na náměstí, člověk frustrovaný z takové situace volá tradičně k nám.

■ **Text: Ing. Lucie Šebánková,**
PR, vedoucí sociálních služeb,
Cheiron T, o. p. s.

Romská klientela se v Cheironu objevila celkem organicky, a to díky hudbě. Romům dokáže česká společnost vyčítat mnoho věcí, ale nedostatek vrozeného hudebního talentu a citu pro rytmus rozhodně ne. Organizace, dříve zaměřená na nezávislou hudbu a otevřená muzikantům z celého světa, nalákala při jedné exkurzi první skupinku romských kluků. Nadšení z toho, že tu na ně nikdo nekoukal skrz prsty, začali Cheiron pravidelně navštěvovat, přizvali své kamarády a tak dále... I dnes je tak typickým klientem romský výrostek mezi 6 až 26 lety, jehož kromě velkého rodinného klanu (často však bez funkčních a podpůrných vztahů) obklopuje mnoho kamarádů a ještě více předsudků a špatných nálad společnosti, které musí denně vyslechnout a překonat. Pravdou je, že většina kouří (začínají zhruba ve 12 letech), velmi často

kouří marihuanu (podobný začátek), jsou temperamentní a rádi se předvádějí, rodičovství v 16 letech není výjimečné. Ale i když jsou v poklidu a způsobně si užívají například výletu či filmu, vždy se najde „nějaká dobrá česká duše“, která jim připomene, že jsou ta nepřizpůsobivá menšina, a tudíž se pro ně snad ani nehodí chodit do kina, jezdit vlakem či pobývat v kempu.

➤ Na prahu nízkoprahu

O práci v táborském nízkoprahovém zařízení pro děti a mládež (NZDM) Cheiron se tak dá napsat mnoho strastiplných příběhů o životě s předsudky, se kterými se naši klienti dennodenně potkávají. Na druhou stranu můžeme také přidat spoustu atraktivních PR článků na pozitivně laděná témata – klientské příběhy s dobrými konci, rozmanitost práce, přemýšliví a profesionální pracovníci, týmová a komunitní spolupráce a tak dále. Článku se lze ale také chytit jako příležitosti k terapii sdílením, se kterou by se mohla ztotožnit většina pracovníků podobných zařízení. Identifikovat

by se jistě mohli i všichni lidé z pomáhajících profesí, kteří jsou závislí na veřejných penězích a kteří bojují s nepochopením úředníků i většinové společnosti, co je obsahem jejich práce a proč je právě jejich cílovka důležitá.

Začneme od začátku. Už samotné označení „nízkoprahové zařízení pro děti a mládež“ není název, který by vám otevřel dveře. Naopak s sebou přináší spoustu zádrhelů – je nepřiměřeně dlouhý a těžko zapamatovatelný, naprosto nepochopitelný pro potenciální klienty a laickou veřejnost a navíc nepřeložitelný do jiných jazyků. Také sem patří neustálé vysvětlování, že navzdory jménu nejsou primární cílovou skupinou lidé na vozíčku (což v Cheironu skvěle zdůrazňuje práh budovy z 16. století, jež má i zcela zdravý jedinec problém překonat).

Pak to chce trochu odvahy zmínit se v časopise s názvem Sociální služby o tom omšelém tématu – problémy s financováním, protože s tím se setkal snad každý člověk činný v této oblasti. Každý zná nedostatečnost finanční podpory, nejistotu, jak to bude další rok (jak dlouho už se mluví o tom, že financování sociálních služeb bude víceleté?!), či paradoxy při získávání peněz z projektů („V podstatě je to tak, že v prosinci odevzdám projekt, v březnu se dozvím, zda vyšel, v květnu dostanu peníze na účet, v listopadu musím ukončit čerpání a v prosinci odevzdat vyúčtování?“ Děkuji pěkně, z roku je projekt v podstatě osekán na půlrok.).

Obecně se ví, že v celé sociální sféře probíhá neustálý boj o každou korunu s úzkostnými myšlenkami, zda na něj budou síly i následující rok. Zároveň však je nutno připomenout, že preventivní programy jsou většinou „popelkou“ (nebo dovolíte-li v Táboře s odkazem na Jana Žižku vhodnější přirovnání – „slepý mezi jednookými“) sociálních služeb. Dvojnásobně to pak platí pro služby zaměřené na problematickou, v případě organizace Cheiron převážně romskou mládež – jednoduše na osoby, jež společnost neprávem vnímá pouze jako ty, co se poflakují po městě, křičí, ničí veřejný majetek, kouří, berou drogy, kradou a nevědí, co sami se sebou.

Ačkoliv by se dalo předpokládat, že je již všeobecně uznávaným a mnoha studiiem prokázaným faktem, že prevence je levnější a účinnější než řešení již vzniklých pro-

blémů, porcovací medvěda tuto skutečnost ještě nereflektovali. Takže pokud se peněz nedostává a mají se krátit, většinou to budou právě preventivní programy, a tedy i nízkoprahová zařízení, jež se budou muset obejít bez svého dílu z koláče. Jsou prostě poslední z priorit, opak priority.

Zároveň většina z těch nevelkých peněz směřuje na základní činnosti NZDM (mimořádně, o tom, co přesně do těch činností spadá, se stále vedou diskuze).

Obecně se ví, že v celé sociální sféře probíhá neustálý boj o každou korunu s úzkostnými myšlenkami, zda na něj budou síly i následující rok.

Naopak aktivity, které slouží jako motivace a katalyzátory rozhovoru – hlavního nástroje pracovníků v NZDM, jsou považovány za nepotřebné, zbytečné, a nejsou tedy primárně financované. Těžko se úředníkům vysvětluje, jak se v keramické dílně, u hraní her, na výletě či u pingpongového stolu klient rozovídá a řekne vám mimoděk něco, s čím by se při normálním rozhovoru nesvěděl, ale s čím se dá dále výborně

pracovat. To „něco“ vytvoří prostor k podpoře, k navázání důvěry, k motivaci, k řešení jeho problémů. Ale keramická práce nebo výlet nepatří mezi základní činnosti, ty nepodporujeme. Tečka.

Občas si u nás v zařízení povzddechne, že kdybychom službu zkombovali s útlukem pro štěňátka a koťátka, bylo by PR lehčí, porozumění našeho poslání lepší a peněz ze soukromých zdrojů tedy více. Je bolestné, když vidíte, že vaše vysokoškolské

sky vzdělané profesionály s nesympatickou pracovní dobou (11:00–19:30) a psychicky náročnou prací s divokou mládeží nemůžete odměnit ani platem na úrovni prodavačky v místním supermarketu.

Z podobného soudku, s názvem „co nás trápí napříč sociálními službami“, je přehnaná byrokratizace práce v NZDM. I pracovníci v přímé práci tráví několik hodin týdně u počítače vyplňováním Excelů, do-

kumentů, databází. Je absurdní realitou, že některá zařízení jsou nucena na jeden den, který by mohla věnovat klientům, zavřít, aby zvládla vyplnit, zapsat, zdokumentovat vše, co je jim uloženo. Část papírování dává smysl, valná část však pouze uspokojuje úřednickou poptávku a kontroly (o co jednoduší je zkontrolovat vyplněnou tabulku než opravdovou přímou práci). Velkou překážkou je navíc nejednotnost vykazování, nejasnost základních termínů – co to je kontakt, co to je přímá a nepřímá práce pro klienta, co to je základní činnost, se kterou se v komunikaci se správnými orgány setkáváme.

Správná terapie by měla končit podpůrně, pozitivně, a proto ani tady nemůžeme nechat pesimistický závěr. Navzdory všem výše zmíněným frustracím je práce v nízkoprahu to, co nám dává smysl, protože právě v něm vidíme místo a okamžiky, kdy se mění budoucnost našich klientů, potažmo celé společnosti. Proto se, nehlédě na byrokratické a finanční překážky a jisté nepochopení naší práce ze strany veřejnosti, snažíme měnit věci tam, kde už to ostatní vzdávají. ■

INZERCE

PARTNER, KTERÝ VÁS NEPOTOPÍ

Již od roku 1993 společnost působí jako celorepublikový distributor zdravotního materiálu a léčiv. Díky široké nabídce produktů i služeb se společnost řadí mezi přední distributory v ČR. Snažíme se přistupovat ke každému klientovi individuálně, což je klíčem k úspěšnému obchodnímu vztahu!

Proč si vybrat distributora Dentimed:

- Široké portfolio výrobků
- Rychlé termíny dodání
- Rozvoz po celé ČR – vlastní doprava
- Sponzorské aktivity
- Vzdělávací program za exkluzivní ceny
- Novinky a akce
- ...a mnoho dalších výhod

Vážení zákazníci, dovolujeme si Vám nabídnout naše služby:

- Dodávky inkontinenčních pomůcek za výhodných podmínek
- Široký výběr zdravotního materiálu
- Komplexní dezinfekční program
- Unikátní vzdělávací program
- Elektronický objednávkový systém

Jsme členy odborných organizací:

Váš specializovaný
DISTRIBUTOR

w w w . d e n t i m e d . c z